European School Sport Day 2026

Step, Pedal, Move! – Active Mobility in Schools

Suomen koordinointi: LIITO ry | Raportointipäivä: 16.10.2026

Tämä raportti on koostettu tekoälyavusteisesti ESSD 2026 -kampanjan suunnittelu- ja viestintämateriaalien, osallistuneiden koulujen tapahtumaraporttien sekä viestinnän tulostietojen pohjalta. Raportin sisällön on tarkistanut ja täydentänyt ESSD:n Suomen koordinaattorina toiminut Anna Haapalainen, LIITO ry.

1. Tausta ja tavoitteet

European School Sport Day (ESSD) on vuosittain syyskuun viimeisenä perjantaina järjestettävä kansainvälinen koululiikuntapäivä, joka on keskeinen osa Euroopan komission Euroopan urheiluviikkoa (#BeActive). Tapahtuman tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten fyysistä aktiivisuutta, vahvistaa liikunnan näkyvyyttä kouluyhteisöissä sekä kannustaa liikkumaan osana arkea. Vuoden 2026 teemana oli *Step, Pedal, Move! – Active Mobility in Schools*, jossa korostuivat aktiiviset ja kestävät koulu- ja opiskelumatkat sekä koulupäivän aikainen liikkuminen.

LIITO ry vastasi tapahtuman koordinoinnista Suomessa. Tavoitteina olivat osallistujamäärien kasvattaminen, aktiivisten koulumatkojen edistäminen, opettajien tukeminen valmiilla materiaaleilla, ESSD:n tunnettuuden lisääminen sekä keskustelun herättäminen myös koulumaailman ulkopuolella.

2. Kampanjan suunnittelu ja toteutus

Kampanja toteutettiin monikanavaisena kokonaisuutena. Viestinnässä korostettiin, että ESSD:n voi toteuttaa omalle koululle sopivalla tavalla osana tavallista koulupäivää, ilman erillistä suurta tapahtumaa.

Viestintä- ja opetusmateriaalit

Kampanjassa hyödynnettiin Liito ry:n kotisivuja, sähköpostiviestejä, Instagram- ja Facebook-julkaisuja sekä valmiita Canva-pohjia. Koulujen käyttöön tarjottiin Lihasvoimin kouluun! -opetusmateriaali, joka sisältää opettajan tukimateriaalia ja aktiivisiin koulumatkoihin liittyviä tehtäviä. Opetusmateriaalin pohjalta kehitettiin erityisesti ESSD 2026 -tapahtumaa varten Etsi hyvä syy liikkua! -välituntiaktiviteetti, joka tarjosi kouluille helposti toteutettavan, matalan kynnyksen vaihtoehdon välituntiliikunnan lisäämiseen. Tarrojen metsästys innosti oppilaita liikkumaan ja tutustumaan samalla aktiivisten koulumatkojen hyötyihin.

3. Aktiiviset koulumatkat ja ESSD -webinaari

LIITO ry järjesti 17.8.2026 heti uuden lukuvuoden alussa Aktiiviset koulumatkat ja ESSD -webinaarin, johon osallistui 31 henkilöä. Ajankohta valittiin tukemaan opettajien lukuvuoden suunnittelua ja tarjoamaan käytännön ideoita aktiivisten koulu- ja opiskelumatkojen sekä koulupäivän aikaisen liikkumisen edistämiseen.

Webinaarissa huomioitiin myös perusopetuslain liikunnallista elämäntapaa koskeva kirjaus ja sen merkitys koulun toiminnalle. Tilaisuudessa jaettiin asiantuntijatietoa, toteutusideoita sekä esiteltiin ESSD-kampanjaa ja Lihasvoimin kouluun! -materiaaleja. Osallistujia myös kannustettiin liikkumaan webinaarin kuuntelun aikana.

Osallistujamäärän lisäksi tärkeä tulos oli yhteistyöverkostojen vahvistaminen. Webinaari kokosi yhteen LIITO ry:lle merkityksellisiä asiantuntijoita ja yhteistyötahoja, joita yhdistää lasten ja nuorten päivittäisen liikkumisen edistäminen. Se tarjosi mahdollisuuden jakaa osaamista, tehdä toimijoiden työtä näkyväksi ja vahvistaa yhteistyötä.

4. Koulujen ja oppilaitosten osallistuminen

Mittari	2025	2026	Muutos
Rekisteröityneet koulut ja oppilaitokset	16	36	+125 %
Tapahtumaraportin palauttaneet	11	26	+136 %

Vuonna 2026 rekisteröityneistä 36 koulusta ja oppilaitoksesta 26 palautti tapahtumaraportin. Osallistumisen huomattava kasvu on kampanjan selkein mitattava tulos. Luvut eivät kuitenkaan yksin osoita, minkä yksittäisen viestintätoimen ansiosta kasvu syntyi.

5. Koulujen toteutukset ja pedagogiset onnistumiset

Tapahtumaraportit osoittavat toteutusten monipuolisuuden: mukana oli aktiivisia koulumatkoja, liikunnallisia välitunteja, lajikokeiluja, luontoretkiä, turnauksia, yhteisiä liikuntahaasteita ja toiminnallista oppimista. Toiminta vaihteli yksittäisistä päivistä usean viikon kampanjoihin.

Aktiiviset koulumatkat ja liikuntahaasteet

Vuoden ESSD-teema näkyi kouluissa monipuolisina aktiivisiin koulumatkoihin kannustavina kampanjoina ja liikunnallisina haasteina. Kouluissa kerättiin kävely- ja pyöräilykilometrejä, kilpailtiin luokkien kesken, harjoiteltiin pyöräilytaitoja ja kannustettiin oppilaita pohtimaan omia koulumatkavalintojaan. Esimerkiksi Meri-Porin yhtenäiskoulussa järjestettiin koulumatkojen kilometrikilpailu ja Varpaisjärven koulussa vanhemmat oppilaat suunnittelivat ja ohjasivat nuoremmille oppilaille pyöräilyradan. Pusulan koulussa kilometrien kerääminen yhdistettiin UNICEF-kävelyyn. Aktiivisiin koulumatkoihin kannustettiin myös tehtävillä, joissa oppilaat ja opiskelijat pohtivat omia liikkumisvalintojaan ja tekivät koulumatkalupauksia. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän Haapaveden toimipisteessä opiskelijat saivat valita kahdesta aktiivisia opiskelumatkoja käsittelevästä tehtävästä itselleen mieluisamman.

Yhteisöllisissä liikuntahaasteissa kerättiin kilometrejä ja liikuntasuorituksia koko koulun voimin. Ristiinan yhtenäiskoulun yhteisessä kävelytapahtumassa kertyi arviolta 600–650 kilometriä, Ruusutorpan koulussa 21 500 porrashyppyä 30 minuutissa ja Etelä-Tapiolan lukiossa vähintään 786 kilometriä raportoitua liikkumista taukolenkeillä ja koulumatkoilla. Lauttakylän koulussa käynnistettiin *Tour de Lauttakylä* -haaste, jossa luokat keräsivät yhteisiä kilometrejä kävellen ja juosten.

Liikettä lisättiin myös välitunneille erilaisten etsintätehtävien, kilpailujen ja liikunnallisten tempausten avulla. Haapajärven yläasteella ja Rantakylän yhtenäiskoulussa toteutettiin *Etsi hyvä syy liikkua!* -tarran etsintä, jossa liikkumiseen yhdistyivät aktiivisten koulumatkojen hyötyjen pohtiminen ja oman koulumatkalupauksen tekeminen. Haapaveden yläkoulussa oppilaat puolestaan etsivät koulun alueelle piilotettuja vararehtorin kuvia.

Esimerkit havainnollistavat, miten aktiivisiin koulumatkoihin voidaan kannustaa erilaisin keinoin ja miten liikettä voidaan lisätä koulupäivään myös leikillisillä ja helposti toteutettavilla tehtävillä.

Oppilaiden osallisuus ja yhteisöllisyys

Oppilaiden osallisuus näkyi ESSD-toteutuksissa erityisesti mahdollisuuksina suunnitella ja järjestää toimintaa, tehdä omia valintoja sekä osallistua tapahtuman viestintään. Keski-Palokan koulun 2.–6.-luokkalaiset Liikkuvaksit suunnittelivat ja ohjasivat kaikille avoimia välituntitoimintapisteitä, kuten frisbeegolfia, keppihevosrataa ja liikuntapelejä. Myrkylän koulussa oppilaskunta järjesti yhteisiä pelejä, leikkejä ja tansseja. Kappelimäen koulussa välkkämestarit järjestivät salibandyotteluita ja keppihevosten esteratsastuskilpailuja. Toimintaa tukivat koulun vanhempainyhdistyksen hankkimat liikuntavälineet.

Oppilaiden vaikutusmahdollisuudet näkyivät myös muilla tavoin. Joensuun Lyseon peruskoulussa oppilaat saivat valita lajikokeiluja useista vaihtoehdoista. Haapajärven yläasteella puolestaan 9.-luokkalaiset oppilaat toteuttivat oman koulumatkateemaisen videon, joka julkaistiin osana koulun ESSD-viestintää.

Esimerkit havainnollistavat oppilaiden toimijuuden monia muotoja: oppilaat eivät olleet vain toimintaan osallistujia, vaan myös sen ideoijia, suunnittelijoita, ohjaajia ja viestijöitä. Samalla toiminta tarjosi mahdollisuuksia yhteisöllisyyden ja yhteistyötaitojen vahvistamiseen.

Kohti pysyviä käytänteitä koulun toimintakulttuuriin

Osassa kouluista ESSD kytkeytyi myös pidempikestoiseen koulupäivän liikunnallistamiseen. Lauttakylän koulussa *Tour de Lauttakylä* -haaste jatkuu koko lukuvuoden ajan, ja luokat keräävät kuukausittain kävely- ja juoksukilometrejä sekä seuraavat etenemistään Suomen kartalla. Suomalais-venäläisessä koulussa järjestettiin viisi erilaista välituntikilpailua, joiden onnistumisen myötä toimintaa päätettiin jatkaa. Esimerkit osoittavat, että ESSD voi toimia myös lähtökohtana säännölliselle liikuntatoiminnalle ja uusille koulun arjen käytännöille.

6. Somekilpailu ja koulujen toiminnan näkyvyys

ESSD-somekilpailuun osallistui 14 koulua ja oppilaitosta. Kilpailun tavoitteena oli lisätä ESSD:n näkyvyyttä ja levittää koulujen hyviä käytäntöjä. Pääpalkintona oli 500 euron lahjakortti liikuntavälineisiin. Pääpalkinnon voitti Keski-Palokan koulu, jonka toteutuksessa korostui oppilaiden oma rooli toiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä. Lisäksi kuusi koulua tai oppilaitosta palkittiin arvonnassa.

7. LIITO ry:n oma viestintä ja sen tulokset

Verkkosivuviestinnän tulokset

Verkkosisältö	Katselut
Lihasvoimin kouluun! -opetusmateriaali	1 347
ESSD 2026 -tapahtumasivu	1 180
Aktiiviset koulumatkat ja ESSD -webinaarisivu	693
ESSD-uutinen 24.9.	227
ESSD-uutinen 8.10.	72
Yhteensä	**3 519**

Huom. Sivujen tarkastelujaksot ovat eri pituisia (1.6.–16.10., 1.8.–16.10., 3.8.–16.10., 24.9.–16.10. ja 8.–16.10.2026). Katselut eivät kuvaa yksilöllisiä kävijöitä.

LIITO ry verkkosivuilla ESSD 2026 -kampanjaa tuettiin tapahtumasivulla, opetusmateriaalilla, webinaarisivulla ja ajankohtaisilla uutisilla. Viidelle tarkastellulle sivulle kertyi yhteensä 3 519 katselua eri pituisilla tarkastelujaksoilla.

ESSD 2026 -tapahtumasivu keräsi 1 180 katselua 3.8.–16.10.2026. Sivun liikenne vilkastui erityisesti syyskuun puolivälissä ennen 25.9. järjestettyä tapahtumaa. Tämä viittaa siihen, että tapahtumasivu palveli kampanjaan valmistautuvien tiedontarvetta.

Lihasvoimin kouluun! -opetusmateriaalin sivulla oli 1 347 katselua 1.8.–16.10.2026. Jo vuonna 2024 julkaistun materiaalin sivulla oli liikennettä koko tarkastelujakson ajan. Havainto tukee pitkäikäisten, opetusta palvelevien materiaalien merkitystä kampanjaviestinnän rinnalla.

Aktiiviset koulumatkat ja ESSD -webinaarisivu keräsi 693 katselua 1.6.–16.10.2026. Katseluista 437 (63 %) kertyi elokuussa, jolloin webinaari järjestettiin. ESSD-aiheisista uutisista European School Sport Day 2026 -uutinen keräsi 227 katselua ja ESSD 2026 liikutti ympäri Suomen -uutinen 72 katselua. Molempien uutisten katseluista lähes puolet kertyi julkaisupäivänä.

Verkkosivujen analytiikka osoittaa, että eri sisältötyypit herättivät kiinnostusta eri vaiheissa kampanjaa. Katseluluvut eivät kuitenkaan kerro yksilöllisten kävijöiden määrää, liikenteen lähteitä tai sitä, kuinka moni hyödynsi materiaaleja opetuksessa.

LIITO ry:n oma sosiaalisen median viestintä

Instagram

Julkaisu	Näyttökerrat	Tavoitetut tilit / katsojat
9.6. ESSD-mainos	1 868	517
11.8. Webinaarijulkaisu	1 151	379
11.9. Osallistu ja voita palkintoja	10 556	6 392
20.9. Vastaus koulumatkakeskusteluun	2 805	1 033
Yhteensä	16 380	8 321*

** Tavoitettujen tilien / katsojien summa ei kuvaa yksilöllisten ihmisten määrää, sillä sama henkilö on voinut nähdä useita julkaisuja. Julkaisujen ilmoitetut tykkäykset olivat järjestyksessä 11, 4 ja 22; 20.9. julkaisussa oli kaksi kommenttia.*

Facebook

Julkaisu	Katselukerrat
9.6. ESSD-mainos	264
11.8. Webinaarijulkaisu	123
11.9. Osallistumisjulkaisu	93
Yhteensä	480

Instagramin Stories-osiossa julkaistiin ja jaettiin lisäksi 50 ESSD-aiheista tarinaa, jotka rinnakkaisjulkaistiin myös Facebookissa. Instagramissa tarinat keräsivät yhteensä 9 819 katselukertaa. Yksittäisten tarinoiden katselukerrat vaihtelivat 105 ja 437 välillä, ja keskimäärin tarinaa katsottiin 196 kertaa.

Stories-viestintä sisälsi LIITO ry omia julkaisuja sekä muiden toimijoiden, kuten ESSD kansainvälisen tilin, osallistuneiden koulujen, somevaikuttajan ja liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Mika Poutalan julkaisujen jakamista. Näin Stories-viestintä täydensi kampanjan omaa tiedotusta, teki koulujen toteutuksia näkyviksi ja välitti aktiivisiin koulumatkoihin liittyvää laajempaa yhteiskunnallista keskustelua.

Facebookissa viestintää levitettiin myös kohdennettusti ryhmiin, joiden tavoittavuustietoja ei ollut saatavilla. Omien tilastoitujen Instagram- ja Facebook-julkaisujen yhteenlasketut näyttö- ja katselukerrat olivat 16 860. Luku ei sisällä ryhmäjakoja, koulujen julkaisuja tai vaikuttajayhteistyötä eikä tarkoita yksilöllisiä tavoitettuja henkilöitä.

8. Vaikuttajayhteistyö: Susanna Ylinen

Yhteistyön tavoitteena oli lisätä ESSD:n tunnettuutta, tavoittaa uusia yleisöjä ja herättää keskustelua aktiivisista koulumatkoista myös kouluyhteisöjen ulkopuolella. Keskeinen viesti oli, että liikkumista voidaan lisätä tavallisilla arjen valinnoilla.

Julkaisujen eteneminen ja keskustelu

Susanna Ylinen julkaisi 14.9.2026 aktiivisia koulumatkoja käsitelleen Instagram-julkaisun, jonka kärki oli: ”Tee lapsellesi palvelus. Älä vie häntä autolla kouluun.” Jo 15.9. toimitettujen ensimmäisten tilastojen mukaan julkaisu oli saanut noin 2 200 tykkäystä, 93 kommenttia ja 42 uudelleenjulkaisua.

Keskustelussa nousivat esiin pitkät koulumatkat, maaseudun olosuhteet, liikenneturvallisuus ja perheiden erilaiset elämäntilanteet. Susanna julkaisi 15.9. jatkosisällön, jossa korostettiin ratkaisukeskeisyyttä ja erilaisten mahdollisuuksien huomioimista. Keskustelu laajeni Iltalehden artikkeliin ja liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Mika Poutala nosti aiheen esiin Instagram-julkaisussa 25.9.2026.

Julkaisujen tulokset

Mittari	14.9. alkuperäinen	15.9. jatko	18.9. Iltalehti
Tykkäykset	3 101	3 611	988
Kommentit	166	156	36
Uudelleenjulkaisut	54	25	6
Jakamiset	294	46	18
Katselukerrat	130 428*	Ei tietoa	Ei tietoa

** luvut eivät kuvaa yksilöllisten tavoitettujen henkilöiden määrää. Facebookiin rinnakkaisjulkaistujen tarinoiden katselukerrat eivät sisälly yhteissummaan.*

Kolme julkaisua keräsi yhteensä 7 700 tykkäystä, 358 kommenttia, 85 uudelleenjulkaisua ja 358 jakamista. Alkuperäisen julkaisun tykkäykset kasvoivat noin 2 200:sta 3 101:een, kommentit 93:sta 166:een ja uudelleenjulkaisut 42:sta 54:ään 15.9.–16.10. välisenä aikana.

Yhteistyö nosti aktiiviset koulumatkat laajempaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Samalla se osoitti, että keskustelua herättävän viestin jatkokäsittelyssä on tärkeää tunnistaa perheiden erilaiset olosuhteet ja säilyttää kannustava, ratkaisukeskeinen ote.

9. Kampanjan keskeiset tulokset

- Osallistuminen kasvoi: rekisteröityneitä kouluja ja oppilaitoksia oli 36 (+125 %) ja tapahtumaraportteja palautettiin 26 (+136 %).
- Pedagogiset materiaalit ja joustavat toteutustavat tukivat osallistumista. Koulujen tapahtumaraportit ja somejulkaisut toivat esiin monipuolisia toimintamalleja sekä esimerkkejä oppilaiden osallisuudesta.
- LIITO ry omien tilastoitujen Instagram- ja Facebook-julkaisujen sekä Instagram Stories -tarinoiden yhteenlasketut näyttö- ja katselukerrat olivat 26 679.
- Viidelle tarkastellulle ESSD-aiheiselle verkkosivulle kertyi yhteensä 3 519 katselua. Eniten katseluita keräsivät *Lihasvoimin kouluun!* -opetusmateriaali (1 347) ja ESSD 2026 -tapahtumasivu (1 180). Verkkosivujen tarkastelujaksot olivat eri pituisia.
- Vaikuttajayhteistyö laajensi keskustelun kouluyhteisöjen ulkopuolelle ja sai valtakunnallista mediahuomiota.
- Webinaariin osallistui 31 henkilöä, ja se tuki myös asiantuntija- ja yhteistyöverkostojen vahvistamista.

10. Arviointi ja kehittämiskohteet

Verkkosivujen analytiikka osoitti, että eri sisältötyyppien katselut painottuivat kampanjan eri vaiheisiin. Tapahtumasivun liikenne vilkastui ennen ESSD-päivää, uutiset keräsivät katseluita erityisesti julkaisupäivinä ja jo vuonna 2024 julkaistu *Lihasvoimin kouluun!* -opetusmateriaali keräsi katseluita koko tarkastelujakson ajan. Analytiikasta ei kuitenkaan ilmene, mistä kävijät saapuivat sivuille tai kuinka moni hyödynsi materiaaleja opetuksessa.

Kampanjan tulokset osoittavat osallistumisen ja näkyvyyden kasvua, mutta yksittäisten viestintätoimenpiteiden vaikutusta osallistujamääriin ei voida osoittaa. Facebook-ryhmäjakojen tavoittavuudesta eikä kaikkien vaikuttajajulkaisujen katselukerroista ole tietoa. Tapahtumaraportit kuvaavat toimintaa, mutta eivät vielä sen pitkäaikaisia vaikutuksia oppilaiden liikkumiseen.

- Seurataan rekisteröitymisiä, raportointia ja mahdollisuuksien mukaan osallistuneiden oppilaiden määrää.
- Laajennetaan helposti käyttöönotettavaa materiaalipankkia ja hyödynnetään koulujen toteutuksia esimerkkeinä.
- Jatketaan hyvin suunniteltua vaikuttajayhteistyötä ja hyödynnetään harkitusti keskustelua herättäviä sisältöjä.
- Vahvistetaan yhteistyöverkostoja ja selvitetään mahdollisuuksia yhteisiin tapahtumiin.
- Kannustetaan kouluja jatkamaan ESSD-viikolla toteutettuja hyviä käytäntöjä osana koulun arkea myös tapahtuman jälkeen.
- Hyödynnetään jatkossakin verkkosivujen ja sosiaalisen median analytiikkaa kampanjan tavoittavuuden ja viestinnällisen vaikuttavuuden arvioinnissa.

11. Johtopäätökset

European School Sport Day 2026 onnistui kasvattamaan koulujen ja oppilaitosten osallistumista sekä lisäämään keskustelua lasten ja nuorten päivittäisestä liikkumisesta. Kampanjan vahvuus oli pedagogisten materiaalien, joustavien toteutusmallien, koulutuksellisen tuen ja monikanavaisen viestinnän yhdistäminen.

Verkkosivujen analytiikka nosti esiin myös pitkäikäisten opetusmateriaalien merkityksen: ajankohtaisen kampanjaviestinnän rinnalla on tärkeää tarjota opettajille käytännönläheisiä sisältöjä, joiden pariin voidaan palata myös yksittäisen tapahtuman jälkeen.

Koulujen raportit osoittivat, että liikkumista voidaan lisätä monipuolisesti tavallisen koulupäivän aikana. Erityisen myönteistä oli oppilaiden aktiivinen osallisuus toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Tapahtumaviikon pitkäaikainen mahdollisuus on siinä, että hyväksi koetut toimintatavat juurtuvat koulun arkeen.

Vuoden 2026 kampanjassa korostui myös yhteistyöverkostojen merkitys. Heti lukuvuoden alussa järjestetty webinaari kokosi yhteen opettajia ja lasten ja nuorten liikkumista edistäviä asiantuntijatahoja. Vaikuttajayhteistyö puolestaan laajensi ESSD:n näkyvyyttä kouluyhteisöjen ulkopuolelle ja nosti aktiiviset koulumatkat valtakunnalliseen keskusteluun. Nämä kokemukset tarjoavat hyvän pohjan ESSD:n tunnettuuden ja yhteistyöverkostojen kehittämiselle tulevina vuosina.

ESSD 2026 osoitti, että koulujen tukeminen, oppilaiden osallistaminen, yhteistyöverkostot ja monikanavainen viestintä muodostavat toimivan perustan lasten ja nuorten päivittäisen liikkumisen edistämiselle.

Lähteet ja lisätiedot

LIITO ry kampanjamateriaalit ja analytiikka

- European School Sport Day 2026 – tapahtumasivu. LIITO ry.
- Lihasvoimin kouluun! – opetusmateriaali. LIITO ry.
- Etsi hyvä syy liikkua! – välituntiaktiviteetin opettajan ohje. LIITO ry, 2026.
- LIITO ry verkkosivujen analytiikka sekä Instagram- ja Facebook-tilastot. Susanna Ylisen toimittamat Instagram-tilastot. Koottu 16.10.2026.

Koulujen ja oppilaitosten toteutukset

- Koulujen ja oppilaitosten ESSD 2026 -tapahtumaraportit.
- ESSD 2026 – koulujen ja oppilaitosten ideapankki. LIITO ry, 2026.
- ESSD 2026 – somekilpailun julkaisukooste. LIITO ry, 2026.

Yhteistyö, vaikuttajaviestintä ja medianäkyvyys

- Aktiiviset koulumatkat ja ESSD – webinaari. LIITO ry.
- Iltalehden artikkeli.
- Mika Poutalan Instagram-julkaisu.